

A portrait of Vivianne Bendermacher, a woman with shoulder-length brown hair and bangs, looking slightly to the right. She is wearing a dark blue lace top. The background is a solid blue color.

Mannen kijk uit! *De Techionista's* komen eraan!

Vivianne Bendermacher

Tekst: Jacques Geluk

Techionista Vivianne Bendermacher wil vrouwen inspireren, 'empoweren' en ervan overtuigen dat zij juist heel geschikt zijn voor technologische beroepen. Als ze er maar tijd, aandacht en passie aan willen besteden. Dat raadt ze hen ook nadrukkelijk aan, want veel traditionele banen verdwijnen straks grotendeels. Robots en algoritmen nemen tal van taken moeiteloos over. Nu het onderwijs nog opleidt voor banen die er straks niet meer zijn, helpt zij vrouwen zelfverzekerd het heft in eigen handen te nemen.

"Een nieuwsgierige alfa was ik. Als hoofdredacteur van het populair-wetenschappelijke tijdschrift Kijk en 'het jongere broertje' Know How werd die nieuwsgierigheid pas echt bevredigd en raakte ik verslingerd aan techniek in de breedste zin des woords. Dat ik daarna overstapte naar Viva lijkt daarom misschien raar, maar het is wel een van de pittigste vrouwenbladen en online een groot merk", vertelt Vivianne Bendermacher. Achteraf gezien kan ze bij Viva te weinig doen met haar nieuwe passie. Na een jaar vertrekt ze weer. "Ik kon wel ingrediënten van Viva meenemen naar mijn eigen bedrijf Techionista. De combinatie vrouwen en techniek is waarmee ik mij nu samen met mede-oprichter Tamira van Roeyen bezighoud. We willen vrouwen van alle leeftijden kracht geven en enthousiast maken voor technologie door hen opleidingen en workshops aan te bieden en te begeleiden. Dat is hard nodig want nog steeds domineren mannen de tech-wereld. Door hen bovendien zelfverzekerder te maken leren we vrouwen te overleven in die mannenwereld." Dat kunnen ze! Vivianne haalt een onderzoekje aan naar de kwaliteit van digitale codes. "Websites waarop je codes kunt uploaden waardevoller het werk van vrouwen veel beter dan van mannen, als ze zich maar niet als zodanig kenbaar maken. Daar schuilt een vooroordeel in, ook bij vrouwen zelf. Dat hun codes hoger scoren komt doordat vrouwen regels securder of consciëntieuzer hanteren."

HOGE HAKKEN EN TECH

Techionista's zijn vrouwen die net als Vivianne en Tamira houden van 'killer heels', design, trendy kleding en perfecte make-up, maar bovenal van tech. "Tijdens een technologieconferentie in Texas bijna vier jaar geleden liet een dame een door haar ontwikkelde mooie lederen tas zien waarin haar mobieltje automatisch werd opgeladen. Ze zei: 'Wij Techionista's houden ook van mooie dingen'. Echt een woord voor mij. Ik keek meteen of de domeinnaam techionista.com nog vrij was. Dat was het geval en betekende de start van het merk." Vivianne

wil elk jaar wat nieuws leren en alles eerst zelf uitproberen. "In 2016 leek het mij als middelmatige chauffeur gaaf autocoureur te worden om daarmee te laten zien dat je kan leren wat je wilt als je er maar tijd, passie en aandacht instopt. Doordat ik zwanger raakte van mijn dochter ging dat nu niet door, maar later ga ik het zeker doen." Die instelling past bij haar wens een rolmodel te zijn voor andere vrouwen. "Europese

'De werknemer van de toekomst is steeds meer een autodidact'

vrouwen lopen op technologie- en ICT-gebied hopeloos achter. Nederland bungelt zelfs onderaan. De emancipatie heeft hier vrij lang geduurd, wat zijn weerslag heeft op keuzes die vrouwen nu maken. Meestal kiezen zij niet voor technologie. Negentig procent van de programmeurs is man." Volgens recent onderzoek denken in ons land, in tegenstelling tot Duitsland, uitzonderlijk veel meisjes dat zij slecht zijn in wiskunde. Dat lijkt raar, maar dat komt doordat we meisjes poppen geven en jongens technisch lego, waardoor we technologie heel erg met jongens en mannen blijven associëren. "Scholen versterken dat soms zelfs. Sommige leraren vertellen meisjes die aangeven dat ze naar de open dag van bijvoorbeeld een robotica-opleiding willen, dat die eigenlijk meer voor jongens is. Als de meisjes toch doorzetten komen ze vaak, in de klas en op de werkvloer, als enige in een masculiene wereld terecht. Ze haken vaak binnen een jaar af omdat ze zich er niet thuis voelen. Daar is een enorme stap te maken en daar helpen wij graag bij."

Naar vrouwen (en mannen) wil Vivianne uitstralen dat ze niet bang hoeven zijn voor technologie. Alles is te leren, te beginnen met het volgen van workshops als 'visual storytelling', 'personal branding' en 'coding', het leren maken van websites. "Het gaat niet vanzelf, maar zodra ze het in hun vingers hebben lijkt dat op den duur wel zo. Leef-tijd en achtergrond maken niet uit. Vrouwen komen hier 's morgens, volgen de eendaagse 'coding class' en hebben aan het einde van de dag een webpagina in elkaar gecodeerd met HTML en CSS. De achtergronden en kennisniveaus van de deelnemers zijn verschillend. Velen hebben een succesvolle loopbaan in het hogere management, terwijl anderen net weten hoe een laptop werkt. Vaak hebben ze het gevoel dat de jongere generatie hen inhaalt. Terecht, want als ze niets doen gebeurt dat ook. Veel werkende vrouwen hebben twintig jaar of langer geleden hun diploma gehaald met de gedachte dat ze daarmee tot hun pensioen verzekerd waren van een baan. Inmiddels is er internet en zijn er smartphones. Het papiertje van toen biedt geen zekerheid meer."

ALGORITME VERVANGT SECRETARESSE

De werknemer van de toekomst is volgens Vivianne steeds meer een autodidact. Bedrijven zien dat echter nog niet in en blijven kijken naar opleidingsniveau, diploma's en ervaring. Wat iemand zichzelf heeft aangeleerd vinden ze onvoldoende belangrijk. Werknemers leren zichzelf ook nog te weinig aan en zijn daardoor minder slagvaardig en flexibel dan ze zouden moeten zijn. "Veel mensen leven en denken nog alsof het twintig jaar geleden is, dat geldt ook voor personeelsmanagers. Daarom geven we trainingen bij bedrijven over het personeelsbeleid van de toekomst en waarop ze moeten letten als ze mensen aannemen. Opleiding mag meespelen, omdat die het denkniveau aangeeft. Interessanter is hoe iemand zich ontwikkelt. Technologie verandert zo snel dat traditioneel onderwijs het niet meer kan bijbenen en dus blijft opleiden voor 7,2 miljoen banen die

straks niet meer bestaan en niet voor de twee miljoen nieuwe banen waarvan we nog geen idee hebben wat ze inhouden.” Vivianne lacht: “Mijn nieuwe secretaresse heet Amy en kost 40 euro per maand. Zij is een robot, maar geen fysieke. Amy is een in agendabeheer gespecialiseerd algoritme en communiceert zo menselijk dat degenen

‘De dubbele vergrijzing is een uitdaging’

die een afspraak met mij willen maken vaak niet doorhebben dat zij helemaal geen mens is. Ze bedanken haar zelfs. Amy weet wat mijn favoriete plekken en tijden zijn om af te spreken en neemt de hele correspondentie over zoals een secretaresse zou doen. Dat is best beangstigend voor de huidige secretaresses. Ik denk dat we hen straks op basis van hun menselijke kwaliteiten inzetten, waarmee ze zich kunnen blijven onderscheiden, als gastvrouw bijvoorbeeld. Vreemde talen hoeven ze ook niet meer te leren. Nu is de technologie nog niet perfect, maar over twee jaar zijn digitale vertalers fantastisch.” De Techionista denkt dat vrouwen in veel ‘bedreigde’ beroepen tijdens de overgangsfase alvast een deel van hun werk uitbesteden aan robots of algoritmen.

PITTIGE OPLEIDING

Vrouwen krijgen niet alleen de kans in een dag een website te maken, waardoor ze meer zelfvertrouwen krijgen, ze kunnen ook een stap verder gaan. “SAS, een wereldwijde ‘analytics’-partij, leidt vrouwen op tot datawetenschappers, die big data kunnen interpreteren en visualiseren. Een pittige

opleiding van twaalf weken waarin ze leren werken met de door SAS ontwikkelde software voor data-interpretatie, die in gebruik is bij grote commerciële bedrijven, banken en verzekeraars. Als ze in maart hun diploma hebben plaats en hen bij die organisaties. Vervolgens kunnen we hen blijven begeleiden om te voorkomen dat ze afhaken in die mannenwereld. We leren vrouwen bovendien zichzelf beter te verkopen en over hun bescheidenheid heen te stappen, bijvoorbeeld door hen te helpen met het opstellen en vormgeven van een perfect cv. Daarop zetten we in eerste instantie geen leeftijd, want die is niet meer relevant. Iedereen moet langer doorwerken.” Verbaasd zegt Vivianne: “Er zijn nog grote bedrijven die met invul-sollicitatieformulieren werken, waarop afwijkingen niet mogelijk zijn. Dag creativiteit, dag onderscheidend vermogen.” Belangrijker is dat de telefoon van Techionista inmiddels roodgloeiend staat en steeds meer bedrijven ook om vrouwen vragen, al was het maar om te voldoen aan wettelijke man-vrouwquota.

TOEKOMST

Kijkend naar de toekomst constateert Vivianne dat dubbele vergrijzing eraan komt. Dat is een uitdaging. Vanaf nu verdwijnen door de exponentieel groeiende technologie niet alleen veel banen, het aantal 50-plussers en onder hen een toenemend aantal 70-plussers stijgt. Werkenden kunnen de kosten voor met name die laatste groep niet meer opbrengen, tenzij iedereen langer doorwerkt. Over zo’n acht jaar verandert er nog meer. Dan komen de eerste slimme robots op de markt. “Ik refereer graag aan de Wet van Moore als ik het heb over de snelheid waarmee technologie zich ontwikkelt en tegelijk goedkoper wordt. Dat dit nu zo explosief gebeurt komt mede doordat computers en robots zelflerende systemen krijgen, waardoor ze zelf hun reacties bepalen

en het geleerde met andere apparaten kunnen delen.” De komende tijd is het nodig een groot aantal problemen op te lossen en vragen te beantwoorden voordat alle nieuwe technologieën veilig te gebruiken zijn. Wie is de eigenaar van de data, hoe zit het met de privacy, hoe bestrijden we cybermisdad en krijgen robots een uitknop en wie mag die bedienen? “Niet de Amerikaanse president of welke overheid dan ook”, grapt Vivianne met een ernstige ondertoon.

LEZINGEN

“Ik stel ook tijdens lezingen dat soort vragen, maar weet niet overal het antwoord op. Door sociale media denkt iedereen maar dat we overal een mening over moeten hebben. Dat kan niet, want je bent niet altijd een expert. Ook niet als ik bij ‘RTL Boulevard’ nieuwe ontwikkelingen bespreek of te gast ben bij ‘RTL Late Night’ of ‘Bright tv’. Dan wil ik vrouwen vooral inspireren. Dat geldt ook voor lezingen, evenementen en mijn column voor Technisch Weekblad, waarin ik echt los kan gaan. Een terugkerend evenement is Techionista’s Toekomst Café dat we samen met partners als Google, Microsoft en Uber organiseren. Vivianne Bendermacher vindt wel dat vrouwen én mannen, maar ook CEO’s, managers en onderwijsgeevenden, te weinig nadenken over wat de nieuwe technologieën betekenen voor henzelf en de volgende generatie. “Mensen zetten alles op Facebook, omdat ze niets te verbergen hebben, maar klagen als WhatsApp gegevens deelt. Tegelijk beseffen ze niet dat ze een traceerbaar spoor nalaten als ze hun mobiel-tje aanhebben of pinnen of dat ze zomaar afgetapt kunnen worden als een vriend iets misdaan heeft. Nu maakt dat met de huidige regering misschien niet uit, maar als de politieke context verandert hebben we misschien straks alles te verbergen.” 🎓

Vivianne Bendermacher biedt vrouwen als mede-eigenaar van Techionista de mogelijkheid via opleidingen en begeleidingstrajecten actief bezig te zijn met tech. Door haar optredens op televisie en tijdens lezingen wil ze laten zien dat vrouw zijn en technologie goed samengaan. Eerder was ze onder meer hoofdredacteur van Kijk en Viva.

viviannebendermacher@speakersacademy.nl

